

Jedność i czystość – przesłanie Ramadanu

Dyskurs Bhagawana Śri Sathya Sai Baby wygłoszony 12 lipca 1983 r.
w czasie Ramadanu w Prasanthi Nilajam

Mówiąc o sobie, każdy zaczyna zdanie od 'ja'. Ja idę, ja siedzę, ja jem, ja słucham, ja patrzę. Ciągłe powtarzamy słowo 'ja'. Człowiek nie potrafi żyć bez 'ja'. Kim jest 'ja'? Pojęcie 'ja' kryje w sobie trzy aspekty: aspekt ciała, energii życiowej i atmy (boskiej jaźni).

Bardzo często słyszymy takie oto stwierdzenia: ja jestem brunetem; ja jestem niski; ja jestem wysoki; ja jestem młody; ja jestem stary; ja jestem braminem; ja nie jestem braminem. Wszystkie te określenia dotyczą wyłącznie cech ciała. Kiedy człowiek śpi albo jest nieprzytomny lub martwy, nie jest świadomy żadnej cechy swego ciała. Zatem te określenia nie dotyczą prawdziwego 'ja', ponieważ są aktualne w danym czasie i w danym stanie świadomości, ale nie mają racji bytu w innym czasie, w innych warunkach lub w innym stanie świadomości.

Drugi aspekt pojęcia 'ja' to energia życiowa albo dżiwa (dusza indywidualna). Ciągłe aktywny umysł jest niezmordowany w swej działalności. Mówimy: mój umysł nie może tego pojąć; mój umysł jest wzburzony. Te stwierdzenia dotyczą drugiego aspektu pojęcia 'ja', który wiąże się z ciałem pośrednio przez kompleks „przedmiot – zmysły – umysł – rozumowanie”.

Trzeci aspekt to atma, czyli 'ja' boskie, które zawsze pozostaje w stanie błogości; 'ja', które jest wieczną błogością; 'ja', które nazywa siebie sat-czit-anandą (istnienie-świadomość-błogość); 'ja', które jest wszystkim; 'ja', które stwierdza: *Aham brahmasmi* – ja jestem brahmanem. Ciało jest śmiertelne, dusza indywidualna podlega transformacji, natomiast atma jest nieśmiertelna. Pozostaje niezmienna w stanie czuwania, marzeń sennych i snu głębokiego oraz w czwartym, najwyższym stanie świadomości.

Ciało materialne jest aktywne w stanie czuwania. Ciało subtelne czuwa również w czasie marzeń sennych. Atma (ciało przyczynowe) to prawdziwe 'ja' istniejące także w stanie snu głębokiego.

Owo prawdziwe 'ja' – atma, nie jest tożsame tylko z jednym ciałem, jednym krajem, jednym narodem czy z jedną płcią. Jest obecne wszędzie: w ptaku, w zwierzęciu, w drzewie, w trawie; każdy z tych przedmiotów stanowi uzewnętrznienie obecności atmy ogarniającej i przenikającej Indie, Rosję, Amerykę, Anglię – cały świat.

Wszyscy założyciele religii słyszeli głos Boga, który objawił im prawdę atmy poruszającej cały wszechświat. Koran został objawiony Mahometowi, tak jak Wedy zostały objawione prorokom w Indiach jako 'usłyszane' (śruti). Parą oczu Koranu są salat i zakat. Salat oznacza modlitwę, a zakat – miłosierdzie. Muzułmaninem jest ten, kto uznaje miłosierdzie za swą najwyższą powinność oraz podnosi poziom swej świadomości modlitwą i ciągłą medytacją o Bogu. Słowo islam nie określa religii, lecz stan umysłu całkowicie podporządkowanego woli Boga. Islam oznacza poświęcenie, oddanie Bogu, wewnętrzną spokój i ciszę umysłu.

Muzułmanie to społeczeństwo, którego członkowie osiągają najwyższy spokój w wyniku oddania się miłosiernemu, wszechmocnemu Bogu i przysięgają Mu żyć w pokoju z bliźnimi. Później zaczęto nazywać muzułmanami społeczności, które odseparowały się i wykazywały wrogi stosunek do

innych. A przecież islam głosił wzniosłe idee – kierował uwagę ku jedności ukrytej w różnorodnej wielości i prowadził ludzi ku prawdzie zwanej Bogiem.

Każdy człowiek ma trzy podstawowe potrzeby: pożywienie, ubranie i dach nad głową. Aby zaspokoić potrzebę pożywienia, ludzie wymyślają rozmaite potrawy, zapominając o prawdziwym celu jedzenia. Ubraniu, które powinno jedynie chronić nasze ciało, nadajemy przesadne znaczenie. Oczywiście, że potrzebujemy domu, aby w nim mieszkać i odpoczywać. Wielki muzułmański myśliciel Gibran pytał, dlaczego budujemy takie potężne domy? Wnosimy je nie dla nas samych, ale po to, by chroniły nasze dobra. Gibran stwierdził, że te domy wnoszą 'martwi', aby w nich żyć.

Mahomet ogłosił boskie przesłanie mieszkańcom Mekki. W tamtych czasach ludzie nie chcieli słuchać słowa bożego, więc wypędzili Mahometa z miasta. Ale on wiedział, że prawda zwycięży, a Bóg zatriumfuje. Wiedział, że obelgi i zniewagi uderzają jedynie w jego cielesną powłokę, bowiem atmy nie można zranić.

Post Ramadan został ustanowiony po to, by ludzie wspominali i praktykowali nauki Mahometa w celu osiągnięcia boskiego stanu jedności i czystości. W islamie księżyc odgrywa bardzo ważną rolę, gdyż wyznacza miesiące. Hindusi uważają księżyc za bóstwo rządzące umysłem. Kiedy nastaje nów, zaczyna się post zwany Ramadanem; kończy się on z nadejściem kolejnego nowiu. Post nie polega jedynie na rygorystycznym przestrzeganiu wymogu powstrzymania się od jedzenia i picia, który to wymóg obowiązuje od wschodu do zachodu słońca, w nocy zaś nie obowiązuje.

Ludzie wstają między godziną trzecią a czwartą rano (w czasie brahmamuhurty), rozpoczynają dzień modlitwą, a potem starają się cały czas myśleć o Bogu i doświadczać Jego obecności. Oto istota upawasy (postu). W czasie Ramadanu zapomina się o rywalizacji i nienawiści. Żony i mężowie przebywają oddzielnie, chociaż pozostają pod wspólnym dachem. Matki i dzieci jednakowo przestrzegają reguł postu; wszędzie panuje atmosfera braterstwa. Ciało, zmysły i umysł zostają poddane surowej dyscyplinie.

Miesięczne posty zalecają wszystkie religie. Dla Hindusów są to miesiące *magha* i *śrawana*. Zoroastrianie i chrześcijanie również przestrzegają miesięcznego postu z takich samych powodów.

Koran naucza, że wszyscy ludzie powinni rozwijać w sobie poczucie jedności, wzajemnej pomocy, bezinteresownej miłości i boskiej obecności.

Ludzie na ogół spożywają posiłki pięć razy dziennie: rano kawa, później śniadanie, obfity obiad w południe, herbata około czwartej i kolacja późnym wieczorem. Islam traktuje jedzenie jako środek służący duchowemu aspektowi natury ludzkiej i zaleca przyjmowanie posiłków pięć razy dziennie, tak samo często jak praktykowanie modlitwy. Aby zmierzać ku świadomości atmicznej, osiągać radość duchową i dostąpić oświecenia, Koran zaleca modlitwę pięć razy dziennie przez całe życie, aż do śmierci.

W islamie praktykuje się też modlitwę zbiorową. Modlitwa w grupie jest źródłem korzystnie oddziałujących wibracji. Islam głosi, że adoracja Boga przez liczną grupę łaknących Go serc owocuje ekstatycznym doznaniem boskiej błogości. Podczas modlitwy wierni siedzą w rzędach i pochylają się do przodu, aż ich dłonie i czoła dotkną ziemi w geście pokornego poddania się woli Boga. W takich chwilach zapominają o nieporozumieniach, konfliktach i wrogości.

Islam podkreśla istnienie jedności w wielości oraz to, że potrzeba doznawania Boga wyraża się przez poszczególne umysły w różnym stopniu. Każda religia głosi prawdę o jedności. Wiara w jedność wszelkiego stworzenia jest najważniejsza. Bez niej żadnego systemu wiary ani żadnych praktyk nie można nazwać religią. Bóg jest jeden; każda religia opiera się na miłości, współczuciu

i tolerancji. Niestety ani muzułmanie, ani wyznawcy hinduizmu czy innych religii nie praktykują tych wartości w codziennym życiu.

Islam naucza, że łaskę Boga można sobie zaskarbić sprawiedliwym i prawym życiem, a nie bogactwem, świecką wiedzą czy władzą. Tylko święta miłość może zadowolić Boga. Takie jest przesłanie każdej religii, ale ludzie ignorują tę prawdę. Ramadan łączy w miłości krewnych, bliskich i obcych, przyjaciół i wrogów. Ignorowanie wartości ma miejsce w każdej religii. Wyznawcy przestrzegają tych zasad, które im odpowiadają i wydają się łatwe w realizacji, przez co stają się ograniczeni i nieuczciwi. Usprawiedliwiają swe wady i błędy, przyzwyczajają się do nich i popadają w zakłamanie.

Ponieważ istotą islamu jest poddanie się Bogu, mahometaninem można nazwać każdego, kto w duchu oddania i poświęcenia żyje w pokoju i harmonii ze społeczeństwem. Islam podkreśla znaczenie całkowitej zgodności myśli, słów i czynów. Islamscy święci i mędrcy nauczali, że musimy zbadać prawdziwość 'ja' utożsamiającego się z ciałem i 'ja' utożsamiającego się z umysłem, by dojść do wniosku, że prawdziwe 'ja' to indywidualna jaźń tęskniąca za wszechobecną jaźnią, czyli Bogiem. Ramadan, miesiąc postu i modlitwy służy temu, aby człowiek przebudził się, zrozumiał i urzeczywistnił Boga.

Każda religia naucza jedności, harmonii i równowagi umysłu. Dlatego rozwijajcie w sobie miłość, tolerancję i współczucie. Niech w każdym waszym działaniu przejawia się prawda. Oto przesłanie, które przekazuję wam wraz z moim błogostawieństwem.

Tłum. Anna Kołkowska
współpr. Ewa Serwańska

Źródło: *Sai Ram* 35/2002 (from <http://www.ssbpt.info/ssspeaks/volume16/sss16-14.pdf>)
(isdk)